

Міністерство культури України
Національна академія образотворчого мистецтва
і архітектури

Четверті *Платонівські* *читання*

ПАМ'ЯТІ АКАДЕМІКА
ПЛАТОНА БІЛЕЦЬКОГО
(1922–1998)

Тези доповідей
Міжнародної наукової
конференції

Київ
2017

УДК 7.072.2(477)(06)

ББК 85.10(4Укр) 0

Д 76

Координатор проекту, упорядник тексту кандидат
мистецтвознавства Л. О. Лисенко

76   **Четверті Платонівські читання.** Тези доповідей
Міжнародної наукової конференції. – К. : СПД Чалчинська Н.В.,
2017. – 128 с., іл.

ISBN 978-617-7530-08-3

Матеріали Четвертих Платонівських читань, присвячених видатному мистецтвознавцю, лауреату Національної премії України ім. Т. Шевченка, академіку Платону Білецькому (1922–1998), що відбулися 26 листопада 2016 року в Національній академії образотворчого мистецтва і архітектури. Проблематика читань охоплює історію образотворчого мистецтва України від давнини до сучасності, а також Сходу і Заходу; методику викладання профільних дисциплін у вищих мистецьких закладах та інструментарій мистецтвознавця. Учасниками читань були викладачі та співробітники НАОМА, аспіранти, студенти і мистецтвознавці з художніх і педагогічних ВУЗів та художніх музеїв України (Запоріжжя, Ізмаїла, Києва, Львова, Одеси, Харкова), Білорусі, Китаю, Мексики, Росії.

УДК 7.072.2(477)(06)

ББК 85.10(4Укр) 0

ISBN 978-617-7530-08-3

Секція 2. Проблеми вивчення українського мистецтва від кінця 19 ст. до сьогодення. Методика викладання профільних дисциплін у вищих мистецьких закладах. Інструментарій мистецтвознавця

Голови: аспірант кафедри ТІМ НАОМА Ганна Олексіївна Решетньова, кандидат мистецтвознавства Єлизавета Сергіївна Герман та кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри рисунка НАОМА Юля Вячеславівна Майстренко-Вакуленко

**1. Ганна Andres, кандидат історичних наук,
доцент кафедри ТІМ НАОМА**

Перспективи організації співпраці і взаємодії «ВНЗ – дитячі школи мистецтв» у галузі мистецької освіти

Ключові слова: школи мистецтв, вищі навчальні заклади, освіта, інноваційні підходи, спільні проекти, абітурієнти.

Культурна політика як і будь-яка інша сфера державної діяльності має свої пріоритети і серед них: збереження культурного потенціалу і культурної спадщини країни, удосконалення системи художньої освіти, забезпечення наступності розвитку національної культури поряд з підтримкою культурної розмаїтості, із збереженням рівноваги між традиціями та інноваціями. Без цього говорити про правильний, високого рівня розвиток країни здається неможливим. Мистецька освіта починається з родини та школи мистецтв. Значення в цьому процесі вищих навчальних закладів також посідає вагоме місце.

Школи естетичного розвитку і мистецтв працюють за різними напрямами. Здебільшого, спостерігається комплексний підхід, що дозволяє школярам отримувати базові знання і навички, із врахуванням особистих бажань і здібностей – музичне, образотворче, хореографічне та театральне мистецтва. В Україні школи естетичного виховання та школи мистецтв об'єднують декілька художніх напрямів. Кількість установ, що здійснюють таку підготовку в Україні (за даними 2009 – 2013 рр.), становила близько 1460 і на сьогодні спостерігається тенденція їх скорочення.

Мистецькі школи, як установи, покликані вирішувати завдання підготовки освіченого громадянина та майбутнього потенційного фахівця.

**28. Тетяна Мячкова, студентка 2 курсу магістратури ФТІМ НАОМА
(наук. керів. В.І. Петрашик)**

Матеріали каталогу втрачених творів українського художника І.К. Дряпаченка

Ключові слова: культурні цінності, колекція творів І.К. Дряпаченка, каталог втрачених творів.

Під час Другої світової війни з окупованої нацистами України здійснювався масовий вивіз до Німеччини культурних цінностей. Питання їх повернення є дотепер актуальним, адже в України діє Закон про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей. Це стосується й колекції творів українського живописця і графіка Івана Кириловича Дряпаченка (1881–1936), що потрапили до Німеччини у той період, про що свідчать

Секція 2. Проблеми вивчення українського мистецтва від кінця 19 ст. до сьогодення. Методика викладання профільних дисциплін у вищих мистецьких закладах. Інструментарій мистецтвознавця

архівні документи Центрального державного архіву-музею літератури і мистецтва України.

У зв'язку з цим звертає на себе увагу факт продажу 18 вересня 2013 р. на аукціоні Neumeister (Мюнхен, Німеччина) графічного портрета І. К. Дряпаченка, виконаного І. І. Бродським у 1906 р. Цей портрет був опублікований у № 3 петербурзького «Журнала журналов» за 1915 р. А восени 2015 р. він атрибутований Всеросійським художнім науково-реставраційним центром ім. академіка І. Е. Грабаря.

Можна припустити, що портрет І. К. Дряпаченка становив складову частину колекції культурних цінностей, незаконно вивезених з території України під час Другої світової війни. Оскільки цей малюнок олівцем досі зберігся, можна також припустити, що і роботи самого І. К. Дряпаченко досі знаходяться на території Західної Європи.

Тому виявляється актуальним і важливим введення в науковий обіг каталогу його втрачених творів, а також подальші дослідні роботи з розшуку втраченої спадщини митця. Адже нині в музеїчних зібраннях України, Росії та Республіки Білорусь зберігається лише кілька десятків живописних і графічних робіт І. К. Дряпаченка.

**29. Лада Наконечна, художник, аспірант кафедри ТІМ НАОМА
(наук. керів. О.А. Лагутенко)**

«Вчити мистецтву» як методологічна проблема. Випадок Йозефа Бойса

Ключові слова: Академія мистецтва, найвища мистецька школа, звання художника, Йозеф Бойс, експериментальні підходи.

«Для наших студентів тільки краще». Напис на вході до Дюссельдорфської художній академії.

З початку формування Академії мистецтва як соціального інституту у Новому часі, її статус як найвищої мистецької школи затверджується владою, урядом – її ініціаторами або патронами. Мистецькі освітні заклади не тільки задоволяли потреби учнів у здобутті необхідних їм знань, а й вимагали від них служіння інтересам держави або нації. Студент, щоб отримати звання художника, мав слідувати естетичним нормам, формальним канонам та загальнообов'язковим правилам художньої творчості, напрацьованими Академіями. Головною задачею цих авторитетних охоронців традицій залишається пошук методів кращої передачі знань – через відтворення, копіювання зразків та слідкування за належним виконанням завдань.

Проте, здається, що у процесі ствердження виховної функції мистецького освітнього закладу губиться фундаментальне питання: «хто такий

Зміст:

Вступне слово.....	5
Михайло Лисенко: лабораторія творчості. Фоторепортаж.....	6
Секція 1. Проблеми вивчення українського мистецтва від давнини до 19 ст.....	8
Секція 2. Проблеми вивчення українського мистецтва від кінця 19 ст. до сьогодення. Методика викладання профільних дисциплін у вищих мистецьких закладах. Інструментарій мистецтвознавця	32
Секція 3. Класичне і сучасне мистецтво Заходу та Сходу	96

Четверті Платонівські читання

Тези доповідей Міжнародної наукової конференції

Київ. 2017

Координатор проекту, упорядник тексту:
кандидат мистецтвознавства Л.О. Лисенко
Редагування Ю.О. Іванченка
Макетування І.М. Дудника

Підписано до друку: Формат: 60x84 1/16
Друк офсетний. Наклад 100 пр.

Надруковано в СПД Чалчинська Н.В.
03146, Київ, вул. Жмеринська, 22, кв. 125.
Тел./факс: +38 068 340 8332, 050 469 7485
E-mail: lesya3000@ukr.net

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єктів видавничої справи ДК № 1011 від 13.08.2002.